

Geir Arne Hageland er antakelig kjent for de fleste fra første sesong av Ingen Grenser. I sommer vender han tilbake til hjemtraktene for å markere Rondanes 50-årsjubileum med en TV-sendt rundtur i nasjonalparken.

Det er selskapet Fabelaktiv som står for produksjonen, og disse er godt kjent i nasjonalparken. Nrk falt for turprosjektet, og vil sende filmatiseringen som en del av serien Ut i naturen i desember, med reprise i januar. Turen, som starter i nærheten av Høvringen, skal gå innen de opprinnelige grensene til nasjonalparken og avsluttes med en topptur. Avstanden som skal tilbakelegges er rundt 90 kilometer på ni dager, men det skal ikke være noen ekstremtur som Ingen grenser. Geir Arne er selv lærerputet på begge bein, og vil vise at nasjonalparken kan være tilgjengelig for de fleste.

Selv fikk Geir Arne øynene opp for fjellvandring etter at han flyttet fra hjembygda. Slik sett vender han tilbake til uoppdaget terreng for sin egen del, men han har fått med seg en god veileder på turen, nemlig faren sin, Jan Hageland.

Geir Arnes egne tanker om turen

"Jeg hadde hele min barndom på Dovre. I oppveksten fikk jeg være med pappa en del på jobb. Han var felloppsynsmann i Dovre og var ansvarlig for drift av jakt og fiske i statsallmenningen. Broren min og jeg var med en del så lenge det var mulig å kjøre dit vi skulle, men vi var ikke

Geir Arne (t.v.) med faren Jan og broren Kjell Kristian på tur. (Foto: Privat)

med på noen fjellvandring. Årsakene er nok flere. Noe skyldes nok at jeg er litt kortbeint. I tillegg syntes antakelig pappa også at fritiden kunne brukes i andre områder enn arbeidsplassen.

I barndommen ble jeg ganske lei av fjellet. "Alle" i bygda skulle snakke med pappa, for Dovre er ei bygd med stor interesse for jakt og fiske. Og siden pappa hadde hjemmekontor i mange år, var det også mange telefoner om temaet. Da jeg flyttet utenlands etter videregående trodde jeg aldri at jeg skulle fatte interesse for bygdene og villmarken i Norge.

Men jeg kom tilbake. Og etter hvert har fjellet trukket mer. Opplevelsene mine fra Ingen grenser lærte meg også at begrensningene mine ved å oppleve dette i veldig stor grad var mentale. Jeg trodde at det var vanskeligere enn det var i realiteten. Det satte fjellområdene fra oppveksten i et nytt lys.

Rundturen i Rondane blir en lærerik tur. Jeg vil få en anledning til å kjenne pappa på en annen måte. Vi har aldri

gått på tur over flere dager sammen. Jeg gleder meg til å slå følge med ham i områdene han har blitt lommekjent i gjennom 20 år som felloppsynsmann. Han har aldri vært den store historiefortelleren hjemme, men jeg vet at han har opplevd mye i fjellet.

Rondane er et område som har vært brukt i manns minne (og kanskje lenger). Det finnes ruiner og spor fra lenge før Svartedauen som viser at både lokale jegere og ferdafolk har oppholdt seg i fjellet. Bygdefolket har benyttet fjellet både til setring og jakt på flere måter. Gamle jaktmetoder og overlevelsesteknikker er ting som virker spennende å lære mer om. I tillegg har mange blitt inspirert til å uttrykke sine kreative evner av Rondane. Hva inspirerer, og finner vi noen nye skatter?

Jeg driver også med en utdanning innen innovasjon og næringsutvikling. Nasjonalparkene er både en utfordring og en mulighet for kommunene i området. I media er det mange krasse uttalelser mellom forvaltning og næring. Er det slik i virkeligheten? Hvordan er det å jobbe i og leve med nasjonalparken?

Egeninteressen for turen går også over i et mestringsperspektiv. Rondane er for meg et område jeg tror kan benyttes av mange flere grupper enn de som opplever det nå. Jeg vil teste området og lære om mulighetene her. Kan

jeg gi flere opplevelsen av disse fjellområdene? Og hvordan blir det å traske der med korte bein?

Jeg tror opplevelsen blir en reise i å lære. Et kurs i historisk og nåværende utnyttelse av et naturområde. Men hvordan faller det sammen med at vi også skal oppleve mangfold i flora og fauna i fremtiden? Kan mennesket og naturen leve sammen? Hvem kan være i naturen, og hvor mange?

Jeg tror ikke jeg får svar på alle spørsmålene jeg har på denne turen, men jeg tror jeg får mer innsikt i et område som hele tiden har vært min bakgård, men som jeg til nå ikke har oppdaget."

Geir Arne er klar for å utforske mulighetene i Rondane. (Privat foto)

Bildet under viser området mot Rondvassbu.

EN VANDRER VENDER

TILBAKE

Fosseråket ved Spranget. Ved spranget blir det friluftsansettelse i sommer. (Foto: Arve Danleisen)

Norges FØRSTE NASJONALPARK

Rondane nasjonalpark ble opprettet i 1962 som Norges første nasjonalpark, og feirer i år 50 års jubileum med en rekke arrangementer i hele regionen.

Nasjonalparken ble utvidet i 2003 og dekker nå 963 kvadratkilometer i kommunene Dovre, Sel, Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu i Oppland fylke, samt Folldal og Stor-Elvdal i Hedmark. I de fleste kommunene er det lagt opp til et bredt spekter av aktiviteter og arrangementer for å markere jubileet.

Fotokonkurranse

Styret i Rondane Dovre nasjonalpark arrangerer en fotokonkurranse for ungdom mellom 13 og 18 år, med tema "Mitt Rondane". Det er mulig å delta med både stillbilde og film og konkurransen varer frem til midten av august. Ordfører i Dovre, Bengt Fasteraune, som også er leder i nasjonalparkstyret, forteller at de ikke bare er ute etter glansbildene.

- Vi er ute etter de bildene eller filmene som fanger øyeblikket. Da gjerne på godt, vondt, og det litt snodige, sier han.

Friluftsansettelse

De offentlige jubileumsmarkeringene er lagt til den første helga i september. Lørdag holdes en fagkonferanse i Otta kulturhus om forvaltning av nasjonalparker. Her vil også premie for fotokonkurransen deles ut.

Søndag den 2. september er det lagt opp til et friluftsansettelse på Spranget, innenfor Mysusæter i Sel kommune, i forbindelse med den offentlige jubileumsmarkeringen. Arrangør er Fylkesmannen i Oppland og kontaktpersonen for arrangementet, Marit Vorkinn, håper på yrende folkelig denne dagen.

- Det vil bli taler og kulturinnslag. I tillegg vil det bli ulike aktiviteter både for og etter dette, med guidede turer, aktiviteter for barn og mye annet. Vi satser på at det skal bli masse liv og røre på Spranget, ved porten til Rondane, denne dagen, sier hun.

Populært turområde

Villreinen har levd i Rondane i tusener av år, og i dag er området en av Europas siste utposter for den opprinnelige villreinstammen. Nettopp på grunn av villreinen har også menneskene hatt tilhold i Rondane i uminnelige tider. Man finner spor etter fangstanlegg, boplasser og andre kulturminner knyttet til jakt og fangst av villrein, som kan dateres 5 til 6.000 år tilbake.

I moderne tid har nasjonalparken blitt et populært område for fjellturere, med sitt allsidige turterreng, som er godt tilrettelagt med merkede stier og et nettverk av turisthytter. Området er godt tilgjengelig, og kan by på utfordringer etter evne og ønske, med blant annet ni fjelltopper som rager mer enn 2.000 meter over havet.

Mer informasjon om arrangementene i forbindelse med jubileet finnes på Fylkesmannens nettsider.